

Nacka Miljövårdsråd är en partipolitiskt och religiöst obunden ideell förening, grundad 1969, med både enskilda personer och nackaföreningar som medlemmar. Miljövårdsrådet verkar för en god boende-, arbets-, trafik- och fritidsmiljö. Nacka Miljövårdsråd är remissorgan i kommunala planfrågor.

Nacka 2019-06-12

Till

Mark- och miljööverdomstolen
Svea hovrätt avd 6

Skickas till

Nacka tingsrätt
Box 69
131 07 Nacka
Mark- och miljödomstolen
mmd.nacka.avdelning4@dom.se

Överklagande av Dom 2019-05-22 i Mål nr P 2278-18 i Mark- och miljödomstolen angående detaljplan för Östra Finnbodavägen, Sicklaön 37:46, Nacka.

YRKANDE

Nacka Miljövårdsråd yrkar att Mark- och miljööverdomstolen prövar och ändrar rubricerad dom i Mark och miljödomstolen och att detaljplan för Östra Finnbodavägen på västra Sicklaön upphävs.

GRUNDER

Nacka Miljövårdsråd anser att detaljplanen inte uppfyller lagstiftningen på ett flertal punkter både vad avser detaljplaneprocessen samt sakfrågor som gäller olika miljöfrågor. Flera viktiga frågor tas inte upp i Mark- och Miljödomstolens dom. Ärendet innehåller principiella frågor som tidigare inte prövats i högre instans.

Vi återoppar alla våra tidigare inlagor inklusive presentationsmaterial till Mark- och miljödomstolen i målet. Denna inlaga är en komplettering och förtydligande av det vi tidigare anfört.

Påpekanden från såväl Nacka Miljövårdsråd som närboende har inte behandlats/prövats i sin helhet. Den beslutade planen är inte kompatibel med intilliggande plan för Danvikshem. Viktiga frågor har överhuvud tagit inte kommenterats eller behandlats i planen. Frågor som behandlas i planen behandlas på ett felaktigt sätt och lämnas i vissa fall outredda. Särskilda skäl för att upphäva strandskyddet har inte förelagat. Hälsa och säkerhet, miljökvalitetsnormer samt

Nacka Miljövårdsråd
<http://www.nackamiljo.se>
ordf@nackamiljo.se

Adress:
c/o Jan Åman
Plommongatan 9
138 31 Älta

riksintressen har inte säkrats i detaljplanen. Behovet av en miljökonsekvensbedömning är tydligt. Kommunfullmäktige har tagit sitt antagandebeslut på ett ofullständigt underlag och MMD har utan att inhämta expertutlåtanden accepterat kommunens bedömningar. Kommunen har inte heller fördjupat kunskapsunderlaget inför MMD:s bedömning.

MMD har upprepat felaktigheter i vad Trafikverket och Nacka kommun anför om vad riksintresse innebär. MMD föregriper eventuella ändringar av riksintresse för kommunikation.

Bostäderna som föreslås får sammantaget buller och luftkvalitet som strider mot gällande miljö kvalitetsnormer. Bostäderna innebär ett hinder för Östlig förbindelse i det aktuella läget. Området är riksintresse och skall skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna. Läge för rökgasevakuering redovisades i Danvikshemsplanen innan bostadsprojektet planerades. Utlåtanden för att belysa ovanstående frågor har inte inhämtats från expertis för att få ett rimligt beslutsunderlag. Vår illustration av ett rökgasevakueringstorn har inte bemötts. Behövs den inte? Vad innebär placering av bostäder intill evakueringen? Rökgasevakueringen är ett sätt att tillgodose ett riksintresse som funnits flera decennier och som är viktigare än de bostäder som planeras intill. Strandskyddet och riksintresse för kulturmiljö är också viktigare än tillbyggnaden. Kontorsanvändning är lämpligare på platsen eftersom kraven på luftkvalitet, buller och tillgänglighet då är lättare att klara. Den befintliga byggnadens kulturmiljövärde bevaras dessutom bättre med nuvarande användning. Bostadsanvändningen har inte förberetts i Danvikshemsplanen som är anpassad till kontorsanvändning på platsen.

Möjligheten att föra fram våra saker har begränsats under planarbetet samt under domstolsprövningen genom otydlighet vad som gäller de motstående allmänna intressen som berör området och som framför allt gäller seniorernas utemiljö/rekreationsytor. Politiker och berörda har inte fått korrekt information. Enskilda och allmänna intressen som talar mot planen har inte beaktats. De som berörs negativt av kraftigt försämrade utemiljö har inte fått sina saker effektivt prövade. Proportionalitet i avvägningarna saknas.

Vi yrkar att Mark och miljööverdomstolen prövar ärendet och håller syn och förhandling samt inhämtar sakkunnigutlåtanden från Boverket (riksintressesystemet, upphävande av strandskydd i detaljplan), Riksantikvarieämbetet (inloppet till staden, landskapskonventionen) och Naturvårdsverket (biotopvärden, hälsa och säkerhet) utifrån verkens tillsynsansvar kring i målet aktuell lagstiftnings tillämpning.

- **Strandskydd**

Östra Finnbodavägsplanen utgår från en felaktig hantering av strandskyddet.

Allmänheten har av hävd haft tillgång området för promenader men fastighetsägaren har lagstridigt stängt av med stängsel utan strandskyddsdispens för detta. De boende i seniorhuset är direkt berörda för att de har sitt huvudsakliga rekreationsområde på platån ovanför kajen. Att området har skilts från stranden av stängsel och låst stålgrind som tillkommit kring millennieskiftet upphäver inte betydelsen av strandskyddet. Det är den tillbyggnad med ny flygel tillsammans med ett radhus som permanent hindrar tillgängligheten för allmänheten. En låst grind kan däremot öppnas. Den tillbyggnad som anges i planen dvs flygel och radhus påverkar i grunden tillgängligheten till stranden och påverkar i grunden de rödlistade arter som är knutna till ädellövträd samt innebär ett stort ingrepp i ekmiljön i planområdet och angränsande område. Dessa livsmiljöer begränsas kraftigt genom upphävandet av strandskyddet. Ett upphävande i

Nacka Miljöförädlingsråd
<http://www.nackamiljo.se>
ordf@nackamiljo.se

Adress:
 c/o Jan Åman
 Plommongatan 9
 138 31 Älta

detaljplan får aldrig strida mot något av strandskyddets syften. En noggrann prövning av syftet med strandskyddet och skälen för ett upphävande ska ske i samband med detaljplanläggning. Utgångspunkten i behovsbedömningen att anordna så att kajen/stranden blir tillgänglig har inte fullföljts. Att gestaltningsprogrammet dessutom redovisar privata anordningar inom strandskydd visar på att de tillkommande bostäderna innebär en privatisering av och naturingrepp även i det begränsade område som i planen avses få strandskydd. Att hävda att gestaltningsprogrammet inte är juridiskt bindande är irrelevant då utgångspunkten är att strandskydd inträder vid ny planläggning. Särskilda skäl finns inte. Strandskydd regleras i miljöbalken och är inte en del av planmonopolet. Bostadsanvändning på fastigheten innebär därutöver en privatisering som inte sker på samma sätt vid kontorsanvändning. Kraven i 7 kap. 18 c-d § miljöbalken för upphävande av strandskyddet är inte på någon punkt uppfyllda:

- Området har betydelse för strandskyddets syften
- Området är inte väl avskilt från stranden
- Området behövs inte för att utvidga pågående verksamhet
- Bostäderna är inte ett mycket angeläget intresse för bostadsförsörjningen
- Intresset att detaljplanera området väger inte tyngre än strandskyddets syften.

- **Berörda detaljplaner**

Östra Finnbodavägsplanen är inte kompatibel med Danvikshemsplanen.

Konsekvenserna för naturen och kulturmiljön i Danvikshemsplanen strider mot denna intilliggande plans bestämmelser. Konsekvenserna av den nu aktuella planen ligger inom angränsande detaljplan från 2017. Planområdet täcker inte det område som motsvarar syftet med planen. Syftet är nytt avseende användning dvs bostäder. Bostäder ställer andra krav som är planstridiga inom Danvikshemsplanen. Ett större planområde hade kunnat behandla de nya förutsättningarna för hela det berörda området. Det sätt som detaljplaneringen hanterats på har dolt problemen och avsevärt försvårat för de som är negativt berörda av konsekvenserna att få sina saker behandlade. Danvikshemsplanen ger dels generellt skydd för kulturlämningar, naturmark, vegetation, berghällar etc. samt specifikt för ett antal större träd. Bostadsanvändningen ställer krav utöver vad kontorsanvändning kräver vad gäller tillgänglighet som kräver sprängningar och fyllningar inom Danvikshemsplanen. Angöringstorget blir bostädernas förgårdsmark med privatisering som strider mot Danvikshemsplanens bestämmelser enligt plankarta och planbeskrivning. Krossdike ersätter stenmur av kulturhistoriskt betydelse, ett objekt av det slag som avses skyddas i Danvikshemsplanen.

- **Miljöpåverkan**

De värden som finns i Danvikshemsplanen hotas av de tillkommande bostäderna som kräver mer sprängningar än vad som förutsattes i Danvikshemsplanen som säkrade angöring och parkering för ett kontorshus. Sprängningar för bostadshus, angöringstorg, angöringsväg, sophertering under berg går utöver vad som Danvikshemsplanen tillåter. Den information vi har tillgång till via bergexpert med långvarig erfarenhet visar på sprickbildning etc, som motsäger det som framgår av kommunens allmänt hållna underlag. Grundvattensänkning och avrinningsförändringar kommer att hota värdefull

Nacka Miljövårdsråd
<http://www.nackamiljo.se>
ordf@nackamiljo.se

Adress:
 c/o Jan Åman
 Plommongatan 9
 138 31 Älta

ekmiljö. Dagvattenutredning är slarvigt sammansatt. Ett exempel är de dagvattenmagasin som föreslås i ett fall anges i volym och i det andra fallet area. Vad som gäller och hur dessa magasin kan anläggas utan att påverka natur inom och utanför planområdet är oklart.

- **Rekreatiomsområde**

Seniorernas rekreatiomsområde ligger på platån mycket nära det nu planerade bostadshuset, angöringstorg och angöringsväg samt parkering för detta bostadshus. Boendeföreningen representerar de boende i det största huset i närområdet (hyresrätter) därutöver tillkommer fem nya byggnader med seniorbostäder (Finnboda trädgårdar med bostadsrätter) med inflyttning 2020. Allt detta ligger inom Danvikshemsplanen. Ytorna för rekreation är mycket begränsade i Danvikshemsplanen och något nytt bostadshus vid platån anges inte i denna plan däremot fortsatt kontorsverksamhet inom den fastiget som Östra Finnbodavägsplanen omfattar. Rekreatiomsområdet anläggs innan Skanska lämnar Danvikshemsområdet. Rekreatiomsområdet som inrättas för ett stort antal äldre personer påverkas mycket negativt av ett nytt bostadshus i det omedelbara närområdet. Tidigare bostadsidéer på platån har avvisats av bl a rekreatiomsskäl men också med hänvisning till natur- och kulturmiljöskäl.

- **Etableringsyta**

Det redovisas inget etableringsområde för utbyggnaden av Östra Finnbodavägsplanen. Det är mycket svårt att hitta etableringsytor på kajen, strandskyddat område i planen eller på Danvikshemsplanen område. Kanske blir det på parkeringen under de ”skyddade” ekarna som i så fall påverkas mycket negativt. Ett etableringsområde på parkeringen gränsar i så fall direkt till det rekreatiomsområde som anges i Danvikshemsplanen. Genomförandebeskrivningen saknar en bedömning av tänkbara ytor för etableringsarbetena som är förenliga med strandskydd, naturvärden och riksintressen. Att vänta med detta till senare skeden är att värdera ner enskilda och allmänna intressen som berörs. Genomförandets huvudsakliga konsekvenser och risker behöver behandlas i detaljplanen.

- **Rökgasevakivering**

Vad rökgasevakivering intill en bostadsentré innebär för hälsa och säkerhet och skydd mot olyckor har inte behandlats. Kontorsanvändning förutsattes i Danvikshemsplanens anpassning till det aktuella planområdet. Tillbyggnad för bostäder intill rökgasevakivering har inte analyserats i något underlag eller med expertutlåtanden i övrig trots att vi tagit upp frågan. Att statliga myndigheter som är satta att bevaka allmänna intressen inte observerat frågan tidigare gör det inte till en ickefråga. Som helhet kräver bostadsanvändning mer anpassning vad avser ljud-, luftmiljö samt tillgänglighet och är olämpligt lokaliserad på platsen. Det finns inga boende idag alldeles intill rökgasevakiveringsplatsen. Vad är kommunens ansvar när frågan har kommit till kommunens kännedom? Riskerna för framtida boende som får sin entré 5-10 meter från rökgasevakiveringen kan bli omfattande och är inte utredda. Risk utgår från sannolikhet och konsekvensernas omfattning. En explosionsartad brand i en tunnel

får också konsekvenser vid plats för rökgasevakivering. Tyvärr är detta inget som ansvariga utrett. Att dessutom trappa till kajen inte är juridiskt säkrad gör att skyddet mot olyckor inte uppfylls i planen. Det måste gå att ta sig ut både söderut och norrut från byggnaden. Detta gäller speciellt bostäder en användning som vi av ett flertal skäl motsätter oss till.

- **Riksintresse för kommunikation**

Vad riksintresse för kommunikation innebär har inte behandlats korrekt. Skärmdump från Trafikverket innehåller text som är lagstridig och denna information har trots detta förts vidare av kommunen och ingår i Mark- och miljödomstolens dom. Att inte projektering är aktuell just nu ändrar inte på faktum att en korridor av riksintresse är kvar tills annat är beslutat. Detta gäller också plats för rökgasavveckling i Danvikshemsplanen som avser tillgodose detta riksintresse. Kommunen kan inte föregripa detta med ett bostadsprojekt. Att domstolen inte kallat expertis på riksintressefrågan och inte på annat sätt inhämtat kunskap utan istället i domen fört vidare inkorrekt information om riksintressets innebörd har varit till nackdel för oss som klagar.

- **Kumulativa effekter**

Vi har visat på komplikationer vad avser andra riksintressen som kvarstår. När det gäller riksintresse för kulturmiljö, farledsmiljön så konstaterar vi att de kumulativa effekterna inte har kommenterats. Ett litet planområde kan enligt vår mening påverka mycket utifrån att omfattningen av påverkan är stor i förhållande till planens storlek. När det gäller riksintresse för kommunikation, farleden så är bostäder intill en tillkommande komplikation speciellt med tanke på arbeten som behövs vid byggande av en sänktunnel enligt riksintresse för kommunikation, väg/spårtunnel. Det är intill den aktuella planen som framtida arbeten med att utnyttja reservatet för tunnel kan ske för att undvika påverkan på Nationalstadsparken. Störningar vid en så stor infrastruktursatsning kommer att omöjliggöra god bostadsmiljö alternativt inskränkningar i ett framtida genomförande av reservatets syfte. Planen prioriterar ett i sammanhanget litet bostadsprojekt och miljömässigt olämpliga bostäder före funktioner av riksintresse. Bostäderna får oacceptabel miljö utifrån luft, buller och risker. Att aktuella miljö kvalitetsnormer uppnås är inte säkrat. Det långsiktiga perspektivet ska vägas in enligt miljöbalken vilket inte skett. Bostadsprojektet är olämpligt lokaliserat.

För Nacka Miljövårdsråd

Jan Åman

Denna överklagan är utlagd på

<http://www.nackamiljo.se/ostrafinnbodavoverklaganMOD.pdf>

Nacka Miljövårdsråd
<http://www.nackamiljo.se>
ordf@nackamiljo.se

Adress:
 c/o Jan Åman
 Plommongatan 9
 138 31 Älta